

Αγγελίνα Τσουμάνη

Ρομάν Ζουέβ

Θερινό Εικαστικό Εργαστήριο

«Με αφορμή το παρελθόν
Σύγχρονα έργα σε ιστορικούς τόπους»

30 Ιουνίου – 6 Ιουλίου 2017

Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής

Θέμα εργαστηρίου
«Ζωντανοί οργανισμοί»

Συντονισμός Θερινού Εικαστικού Εργαστηρίου:

Ζωή Γοδόση, Επικ. Καθηγήτρια ΤΕΕΤ, Αρετή Χονδρογιάννη – Μετόκη, Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κοζάνης.

Εποπτεία ομάδας φοιτητών, Οργάνωση έρευνας πεδίου: Έλενα Εφέογλου, Διδάσκουσα ΤΕΕΤ

Εισηγήσεις - Ξεναγήσεις: από την Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κοζάνης Αρετή Χονδρογιάννη - Μετόκη, τις διδάσκουσες του ΤΕΕΤ Ζωή Γοδόση και Έλενα Εφέογλου και τις αρχαιολόγους Κατερίνα Αναγνωστοπούλου και Χαρά Στυλιανάκου. Συμμετείχαν οι φοιτητές και φοιτήτριες του ΤΕΕΤ- ΠΔΜ: Ρομάν Ζουέβ, Ίρις Κολλιδά, Γεωργία Κόντου, Μαρία Λαγού, Αριάδνη Πεδιωτάκη και Αγγελίνα Τσουμάνη. Στο πλαίσιο του εργαστηρίου οι φοιτητές και φοιτήτριες του ΤΕΕΤ διέδρασαν με τους απόφοιτους του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Α.Π.Θ. Αλέξανδρο Καραγιάννη, Απόστολο Καραγιάννη και Ειρήνη Κωνσταντίνου.

Υπεύθυνος εργαστηρίου ψηφιδωτού: Γρηγόρης Τζιαναμπέτης

Σχεδιασμός αφίσας: Μαρία Λαγού. Σχεδιασμός εντύπου: Ίρις Κολλιδά.

Επιμέλεια εντύπου: Ίρις Κολλιδά, Ζωή Γοδόση. Επιμέλεια έκθεσης: Ζωή Γοδόση, Έλενα Εφέογλου.

Το φωτογραφικό υλικό προέρχεται από το Αρχείο Αρχαιολογικού Μουσείου Αιανής και από τους συμμετέχοντες στο εργαστήριο.

Εργαστήριο Ψηφιδωτού

Υπεύθυνος εργαστηρίου ψηφιδωτού: Γρηγόρης Τζιαναμπέτης

Συμμετείχαν οι: Άννα, Κουτσώνα, Ελένη Μαυροδήμου, Λάζαρος Πενογλίδης Παναγιώτα Πήχα, Αθανασία Τσίγγανα, Κωνσταντίνος Τσίγγανας.

Αριάδνη Πεδιωτάκη

Φωτογραφίες εξωφύλλου
Μαρία Λαγού

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
Περιφερειακή Ενότητα Φλώρινας

Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης
Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Τμήμα Εικαστικών &
Εφαρμοσμένων Τεχνών

Έλενα Εφέογλου

Έλενα Εφέογλου

Οι «Ζωντανοί οργανισμοί» με αφορμή το παρελθόν

Στο Θερινό Εικαστικό Εργαστήριο «Με αφορμή το παρελθόν - Σύγχρονα έργα σε ιστορικούς τόπους» του 2017, με ειδικό θέμα «Ζωντανοί οργανισμοί», διερευνήθηκε η ποικίλη παρουσία των ζώων στην έκθεση του Μουσείου, παράλληλα με την αποτύπωση της σύγχρονης πανίδας στα όρια του οικισμού και τη γύρω περιοχή μέσα από ψηφιακά εικαστικά έργα (φωτογραφία, βίντεο, ηχητικές καταγραφές), ώστε να χαρτογραφηθεί η σχέση του ανθρώπου με τα ζώα στη σύγχρονη εποχή στον συγκεκριμένο τόπο και να συνδεθεί με την ιστορική διάσταση του θέματος, όπως προκύπτει από τα εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου της Αιανής.

Οι ζωντανοί οργανισμοί (πτηνά, θηλαστικά, αμφίβια, ερπετά, ψάρια, έντομα) αποτελούν βασικό συστατικό του φυσικού περιβάλλοντος και της ανθρώπινης επιβίωσης. Στην προϊστορική περίοδο το κυνήγι και η συλλογή καρπών κάλυπταν τις βασικές ανθρώπινες ανάγκες, ενώ η εξημέρωσή τους και η καλλιέργεια των φυτών οδήγησαν στο παραγωγικό στάδιο της οικονομίας, στη μόνιμη εγκατάσταση των ανθρώπινων ομάδων και τη δημιουργία των αστικών πολιτισμών. Τα σκελετικά κατάλοιπα δίνουν πληροφορίες για τις διατροφικές συνήθειες των ανθρώπων και για τη χρήση των ζώων σε παραγωγικούς τομείς, όπως για την άροση των χωραφιών, και τις μεταφορές, αλλά και για τη χρήση τους στον πόλεμο ή τη σύνδεσή τους με τελετουργικές πράξεις, ταφικά έθιμα, καθώς και την συμβίωσή τους με τους ανθρώπους ως κατοικίδια.

Οι αναπαραστάσεις των ζώων είναι συχνές σε πολλούς πολιτισμούς στην επιφάνεια διαφορετικών τεχνουργημάτων. Στο αρχαιολογικό μουσείο της Αιανής υπάρχουν πολλά εκθέματα που απεικονίζουν ζώα: ειδώλια, αναπαραστάσεις σε αγγεία, μαρμάρινα γλυπτά και άλλα αντικείμενα.

Θερινό Εικαστικό Εργαστήριο

«Με αφορμή το παρελθόν: Σύγχρονα έργα σε ιστορικούς τόπους», 2017

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης και το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας οργανώνουν με επιτυχία από το 2011 στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής το Θερινό Εικαστικό Εργαστήριο, διάρκειας έξι ημερών, με γενικό τίτλο «Με αφορμή το παρελθόν - Σύγχρονα έργα σε ιστορικούς τόπους». Στο εργαστήριο συμμετέχουν φοιτητές και απόφοιτοι της Σχολής, οι οποίοι δημιουργούν τα έργα τους εμπνευσμένοι από τον πολιτισμικό και φυσικό πλούτο της Αιανής, με ανά έτος εναλλαγή της θεματικής. Στο Αρχαιολογικό Μουσείο και τον Αρχαιολογικό χώρο Αιανής, έρχονται σε επαφή με τον αρχαίο πολιτισμό, την ανασκαφική διαδικασία και τη συντήρηση των ευρημάτων, αλλά και με εξειδικευμένους κλάδους της Αρχαιολογίας, όπως η ανθρωπολογία, η ζωοαρχαιολογία και η αρχαιοβοτανολογία.

Οι καλλιτέχνες με τις δημιουργίες τους εμπλουτίζουν το πολιτισμικό τοπίο της περιοχής, εξελίσσοντας την τέχνη με την καλλιτεχνική τους έκφραση. Παράλληλα με το εικαστικό εργαστήριο πραγματοποιείται και εργαστήρι ψηφιδωτού, με ενδιαφέρουσες δημιουργίες από παιδικά κυρίως χέρια. Τα έργα που δημιουργούνται εκτίθενται σε επιλεγμένους χώρους του Μουσείου, ενώ η έκθεσή τους τη βραδιά της αυγουστιάτικης Πανσελήνου, δίνει μαγική διάσταση στις πρωτότυπες αυτές καλλιτεχνικές αναζητήσεις.

Αρετή Χονδρογιάννη – Μετόκη

Δρ. Αρχαιολόγος - Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Κοζάνης

Οι φοιτητές και φοιτήτριες που συμμετείχαν στο εργαστήριο ξεναγήθηκαν σε αρχαιολογικούς χώρους και στο μουσείο της Αιανής, εντοπίζοντας και μελετώντας τα εκθέματα με τις μορφές των ζώων. Επίσης παρακολούθησαν εισηγήσεις για τις αναπαραστάσεις των ζώων στην τέχνη από την προϊστορική εποχή μέχρι τους νεώτερους χρόνους, καθώς και για τη μεθοδολογία και τη θεωρητική προσέγγιση της οπτικής εθνογραφίας και της οπτικής ανθρωπολογίας. Βασικό μέρος του εργαστηρίου ήταν η παρατήρηση και η έρευνα πεδίου, οι οπτικές και ηχητικές καταγραφές ανθρώπων και ζώων, και η εφαρμογή τεχνικών ψηφιακής επεξεργασίας υλικού.

Συνολικά, μελετήθηκε η παρουσία των ζώων και οι χώροι στους οποίους αυτά διαβιούν στην ευρύτερη περιοχή της Αιανής. Αποτυπώθηκαν υδρόβιοι οργανισμοί της λίμνης του Πολυφύτου, οικόσιτα ζώα, κτηνοτροφικές μονάδες και επαγγέλματα που σχετίζονται με αυτές, έντομα, πουλιά, χώροι φύλαξης και αναπαραγωγής των ζώων, αντικείμενα, ίχνη και αποτυπώματα. Παράλληλα, οι συμμετέχοντες/ουσες κατέγραψαν προφορικές αφηγήσεις των κατοίκων για τη σχέση τους με τα ζώα, ενώ παρακολούθησαν και συμμετείχαν σε κτηνοτροφικές εργασίες. Ιδιαίτερη περίπτωση καταγραφής αποτέλεσε η επίσκεψη στον εγκαταλειμμένο οικισμό της Μαυροπηγής στον οποίο έχουν απομείνει εγκαταλειμμένα αρκετά ζώα.

Το project του φετινού εργαστηρίου αποσκοπούσε στην πρόσληψη του τόπου της σύγχρονης Αιανής μέσα από την υλική του διάσταση, την ενσώματη βίωση του χώρου και την πολύπλευρη αισθητηριακή εμπειρία από αυτόν. Τα εκθέματα του μουσείου της Αιανής ήταν η αφορμή για να συνδεθεί το παρελθόν με το ζωντανό παρόν μέσα από την διερεύνηση του φυσικού περιβάλλοντος, της σημασίας των ζώων για την ανθρώπινη επιβίωση, την επισήμανση των πολύπλοκων σχέσεων ανάμεσα στους ζωντανούς οργανισμούς, Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλουμε στους κατοίκους της Αιανής που υποδέχτηκαν την ομάδα των φοιτητών και τους διευκόλυναν με κάθε τρόπο στην πραγματοποίηση του project και ειδικά στους Βαβλιάρη Κώστα του Αθανασίου, Βαβλιάρη Κώστα του Θωμά, Μπούκο Γεώργιο, Μπούκο Γρηγόριο, Μπούκο Ηλία, Μπούκο Στέφανο, Τζιαναμπέτη Γρηγόρη, Φτάκα Αργύρη. Τα έργα που προέκυψαν από τα εργαστήρια εκτίθενται στην εκδήλωση για τον εορτασμό της πανσελήνου στις 7 Αυγούστου στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής.

Ζωή Γοδόση, Επικ. Καθηγήτρια TEET- ΠΔΜ

Έλενα Εφέογλου, Διδάσκουσα TEET- ΠΔΜ

Αριάδνη Πεδιωτάκη

Ιρις Κολλιδά

Γεωργία Κόντου

Ιρις Κολλιδά

Γεωργία Κόντου